

denne Sag. Naar man ret ser paa Forholdet, som det er, naar man betragter Præsten som den, han egentlig skal være, nemlig som den aabnbarede Religions Forskynder, saa er det efter min indirekte Overbevisning Noget, der ikke kan lægges i Menighedens Haand selv at vælge Præsten, thi Konsekvensen deraf synes fornøstigtvis at maatte være, at Menigheden ogsaa fik Ret til at foreskrive Præsten, hvilken Lære han skulde forkynde. Noget Saadant laaber sig vel gjøre i Frimenigheder, hvor man selv danner sig sin Religion, men i vor Folketirke, hvor vi leve under den aabnbarede Religion, tror jeg, at det er en Mistjendelse af det hele Forhold, naar man lægger saa stor Vægt paa, at Menigheden eller dens Flertal, som det her foreslaas af Udvalgets Flertal, skal have Ret til at vælge sin Præst. Det Par Indvendinger, som den ærede Ordfører gjorde imod den Udvei, som det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgtreds og jeg have antydet, nemlig at give Menighederne en vis legaliseret Indflydelse paa Besættelsen af Præsteembederne, medens de nu have en Indflydelse, der kun kan siges at være tolereret, gif ud paa, at det, vi havde frygtet overfor Flertallets Forslag, navnlig det, at der kunde opstaa Rivninger ved Flertalsafgjørelser, var Noget, der ogsaa kunde komme frem nu, og at det kunde man ikke forebygge ved det Forslag, vi havde antydet, medens det var at befrygte ved Flertallets Forslag. Vor Opfattelse af dette Forslag er den, at, naar det skal afgjøres ved Flertallet i Menigheden, hvem der skal vælges til Præst, naar det virkelig kommer til Kamp derom, forsvinder let hele den Følelse, som burde være den raadende i den Retning, og gaar over til et Nethaveri, saaledes at det gjælder om for hver af de stridende Parter at sætte sin Forbring og sin formentlige Ret igjennem; for at forebygge dette have vi tænkt os, at det kunde være det Velbigste, at Ingen af de stridende Parter fik absolut Ret, men at der var en overordnet Myndighed, som kunde dele dem saaledes imellem, at det paagjældende Embede blev besat med en Anden end nogen af dem, de stridende Parter ønskede. Det kunne Parterne bedre forsones sig med, end at den ene skulde ligge under for den Anden. Naar den ærede Ordfører dernæst gjorde en Bemærkning om, at vi fordrede, at der skulde være en alvorlig Følelse tilstede i Menigheden, for at den skulde have Indflydelse paa Sagens Afgjørelse, og naar han lige overfor dette mente, at ingen Udenforstaaende var berettiget til at afgjøre, om en saadan Følelse var tilstede eller ikke, skal jeg dertil sige, at vi have tænkt os, at, naar der var en virkelig alvorlig Følelse tilstede, en i det Religiøse begrundet Følelse, vilde den vise sig ved, at den traadte frem med Resignation, saaledes at man vilde kunne blive enig om Noget, medens vi ikke have den Tro, at der er Garanti for, at en saadan Følelse er tilstede, deri, at der danner sig

Flertal og Mindretal i Menigheden mod hinanden, og det saadanne Flertal og Mindretal, hvis Følelse maakte i adskillige Tilfælde skyldes ganske andre Hensyn. Naar den ærede Ordfører anbede over, at vort Mindretal ikke nu vilde gaa saa vidt, som Ministre tidligere havde gaaet, nemlig at give Menigheden, naar den var fuldstændig enig, Ret til at faae den, de vare enige om, vil jeg dertil sige, at det er Noget, som vi ikke tillægge nogen særlig Betydning, thi det er vor Overbevisning, at i alle Tilfælde, hvor Menigheden er enig om at foreslaa en bestemt Mand, vil den, naar en saadan Ordning er truffen, som vi her foreslaa, ogsaa faae ham, om det end ikke er udtrykkelig foreskrevet, at Kongen skal kalde denne Mand. Jeg kan som sagt ikke tillægge hele denne Bestræbelse en saa stor Betydning, som mange ærede Medlemmer gjøre, og det kommer hovedsagelig deraf, at jeg har ikke kunnet komme til den Overbevisning, at den Kamp, der allerede nu føres mange Steder for at faae en vis bestemt Præst, altid er udsprungen af en dyb religiøs Følelse. Jeg nærer endogsaa Formodning om, at den Tilfjendegivelse, man undertiden ser, ofte har andre Motiver end det egentlig Religiøse, det, der burde være det Afgjørende, ja, jeg tror endogsaa, at, dersom man kunde forfølge disse Bestræbelser tilbage til deres Udspring, vilde man i de fleste eller dog i mange Tilfælde have hos den paagjældende Person, som søges sat ind i Embedet. Derfor er det, jeg ikke kan tillægge hele denne Bestræbelse en saa stor Betydning, som adskillige ærede Medlemmer gjøre. Derimod kan jeg gaa med til, at Sagen ordnes paa den Maade, vi have antydet, saa at Menigheden istedetfor at den nu har, hvad jeg vil tillade mig at kalde en tolereret Indflydelse, idet det staar den frit for at frembære sine Ønsker for Kultusministeren og for selve Kongen, naar Lingen blev ordnet paa den Maade, vi foreslaa, vilde faae en legaliseret Indflydelse, idet den da efter de Forrifter, der opstilles, vilde kunne frembære sine Ønsker, og disse ville da altid komme frem med noget mere Vægt, end de nu maa antages at have, uaagtet man mange Gange ser, at de gjøre den tilfjædede Virkning. — Jeg skal ikke videre indlade mig paa at udvikle vort Standpunkt i denne Sag, saa meget mindre som det vel er en temmelig almindelig Mening, at vi ikke i denne Samling ville se denne Sag blive bragt til Ende.

Formanden (Krabbe): Da Forhandlingen ikke vil kunne tilendebringes idag, og det er mig bekendt, at den følgende ærede Lalers Foredrag vil være noget omfattende, vil jeg ansæ det for rettest her at standse Forhandlingen.

Der er paa de Herrers Plads ombdelt „Betænkning over Forslag til Lov angaaende nogle Lønningsbestemmelser ved Sværnet“ og „Betænk-